

Torah from Around the World

*De Eeuwige zal macht aan zijn volk verlenen,
de Eeuwige zal zijn volk zegenen met vrede.*

Tehilliem 29:11

Sjabbat Noach, 2 november 2024 / 1 chesjwan 5785

Genesis/Beresjiet 10: 1 - 11: 32; Tanach: blz. 18-22

Haftara: Tsefania/Sefanja 3: 8-20; Tanach: blz. 1207-1208

Vertaler: Channa Kistemaker

Coördinatie: Harry Polak

Commentaar: **rabbin Michael Dolgin, Temple Sinai te Toronto (Canada)**

[Oorspronkelijke Engelse tekst](#)

Use the link to read or listen to the original text in English.

De Godheid is niet zomaar een ouder: lessen van één God voor één volk *

Geen enkele Toralezing is zo bekend of spreekt zo tot de verbeelding als sidra Noach – maar het verhaal bevat een aantal problematische elementen. Bijvoorbeeld: hoe kon een 600 jaar oude man een cruiseschip bouwen in zijn achtertuin? Zouden de dieren twee aan twee of 14 aan 14 komen? Hoe konden ze overleven in die ark? Waarom zou God de schepping ongedaan moeten maken om te reageren op de mislukkingen van één generatie?

Het moeilijkste element van het verhaal komt aan het einde. Nadat Noach en zijn familie deze ongelooflijke beproeving hebben overleefd en uit de ark zijn gekomen, toont God hen een regenboog als teken van het eerste verbond tussen de mensheid en God:

“Nooit weer zal Ik de aarde vervloeken vanwege de mens, want alles wat de mens uitdenkt, van zijn jeugd af aan, is nu eenmaal slecht. Nooit weer zal Ik alles wat leeft doden, zoals Ik nu heb gedaan.” (Beresjiet/Genesis 8:21)

Elke ouder zal de tekortkomingen van deze benadering herkennen. Deze zin komt neer op: “Mijn kinderen, jullie hebben verkeerd gedaan en ik ben teleurgesteld. Als je dit ooit weer doet, zal ik je de volgende keer niet straffen.” Als een zonde al bij de eerste overtreding bestraft wordt, zou het dan niet nog strafbaarder moeten zijn als de misstap herhaald wordt?

Toch is de boodschap van Noach even diepgaand als verrassend.

De Ene God is niet zomaar een ouder. Nadat Hij de aarde en alle wezens erin geschapen heeft en gezien heeft wat een puinhoop mensen ervan kunnen maken, doet God een verbazingwekkende en briljante ouderlijke uitspraak: “Ik zal je puinhoop slechts één keer opruimen. De schepping is een wonder en een geschenk aan jou. Of je er nu het beste of het slechtste van maakt, de gevolgen en verantwoordelijkheid zijn voor jou.”

Het heeft ons duizenden jaren gekost om deze les tot ons te nemen. Als we doorgaan met het vernietigen van het klimaat en de biodiversiteit, zal God niet op een Goddelijke reset-knop drukken en het leven opnieuw beginnen. De sidra Noach is een eenmalig verhaal; deze wereld is van ons om met respect te leiden, zowel wat betreft de natuur als de mensheid.

De sidra vertelt ons dat de aarde verdorven werd voor Gods aangezicht, vol van wetteloosheid (*chamas*). Er zijn veel manieren om dit sleutelwoord te vertalen; terwijl sommigen kiezen voor "geweld", geef ik de voorkeur aan de JPS-vertaling van "wetteloosheid". Mensen hebben wetten nodig; we hebben structuur, orde en een rechtssysteem nodig om een samenleving te hebben die duurzaam en betekenisvol is, en die zich houdt aan heilige waarden.

Wetten en regels zijn echter lang niet genoeg; we moeten ook een passende onderliggende houding hebben.

Hoe kijken we naar andere mensen? Een veelvoorkomend maar verontrustend antwoord is te vinden in Beresjiet 10. Dit hoofdstuk wordt vaak genegeerd, omdat het slechts een lijst van 's werelds 70 naties schijnt te zijn. Wat lijkt op een alledaagse reeks namen, is echter in feite een wereldbeeld. De organisatie van deze naties is gebaseerd op de drie kinderen van Noach: de zonen van Sem zijn "wij", wat betekent dat ze iedereen omvatten die deel moet uitmaken van onze samenleving; de zonen van Cham zijn "zij", wat betekent dat ze onze vijanden en partners-in-conflict omvatten; en de zonen van Jafeth zijn alle anderen, wat betekent dat ze niet prominent voorkomen in ons wereldbeeld, maar we weten dat ze bestaan.

Helaas lijkt het erop dat we de menselijke familie nog steeds vaak verdelen in degenen die met ons zijn en degenen die tegen ons zijn. Als gevolg daarvan vergeten we dat mensen die we als "zij" beschouwen, naar het beeld van God zijn geschapen, net als "wij".

De COVID-19-pandemie daagt ons uit om te laten zien of we bereid zijn om de levens van anderen te respecteren door middel van sociale afstand en het dragen van maskers. De moord op George Floyd en andere gevallen van gewelddadig racisme herinneren ons eraan dat gedrag dat het menselijk leven devalueert, de rechtsstaat onmogelijk maakt.

Sinds het verhaal van Noach weten we dat de wereld wetteloos zal zijn, tenzij we weten dat we allemaal in één boot zitten, bewoners van één tuin zijn, kinderen van de Ene God.

* Deze uitleg werd geschreven in oktober 2020 ten tijde van de Corona-pandemie.